

יהי המלך

קונטרס שבועי בענייני גאולה ומשיח

כבר עכשיו "הוא בחיים", ומעולם
לא הי' הענין שיכולים לשאול
ושואלים "וכי בכדי חנטו חנטייא"

ראה ע"ד

ערב שבת קודש פ' קורח (באה"ק: חוקת), ד' תמוז
הי' תהא שנת סגולות בכל
שנת הקהל

תחי

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

מוקדש
לכ"ק אדמו"ר שליט"א
מלך המשיח

לעילוי נשמת
הו"ח וכו' ר' מנחם מענדל הלוי
ב"ר לייב יואל הלוי ע"ה קאטש
נפטר ביום י"ב אייר ה'תשנ"ז

וזוגתו מרת רחל בת ר' מרדכי ע"ה
נפטרה ביום ט' תמוז ה'תש"ס
ת. נ. צ. ב. ה.

*

נדפס ע"י בנם
הרה"ת ר' ברוך שמעון הלוי וזוגתו מרת פנינה
ומשפחתם שיחיו קאטש

בחסות:
'קרן המיליון'
שע"י 'מרכז חב"ד העולמי לקבלת פני משיח'

תפעל ותביא ובגילוי בפועל

בקשר עם פרק ה' בפרקי אבות (משנה יג-יד) שקוראים בשבת זו (באה"ק), הבאנו צילום נדיר (מוקטן) מהגהת כ"ק אדמו"ר מה"מ שליט"א על שיחת ש"פ עקב, כ"ף מנ"א ה'תשמ"ז – ההוראה מהמשנה "ארבע מדות בנותני צדקה כו" נדפסה ב'התוועדויות' תשמ"ז ח"ד ע' 218 ואילך

להלן פענוח הכתי"ק (בא בהדגשה):

כשצריך לצאת לדבר ועד – לפעול על הזולת מצד הציווי **במ"ע מן התורה** ז'אהבת לרעך כמוך¹, ו"כלל גדול בתורה"² – יכול להתעורר אצלו **שאלה שתביא אותו לקושי**: כיצד יגש לפלוני שאינו מכירו ומעולם לא ראהו³, עד כדי כך, שלפעמים צריך לשאול אותו אם הוא יהודי... – ולפתע יתחיל לדבר עמו אודות נתינת הצדקה והליכה לבית המדרש, **ובזה גופא הליכה ממדה (וחיל) למדה (וחיל) – ה"ז לכאורה**, היפך חוקי הנימוס ודרך-ארץ שע"פ מנהג העולם!?

ובמשנה הנ"ל יש גם הוראת-דרך כיצד לגשת ליהודי ולהכנס עמו בדברים באופן המתאים גם מצד חוקי הנימוס כו':

לכל לראש יש להקדים ולומר לו: מכיון שאתה מישראל, הנך בכלל "נותני צדקה" ו"הולכי בית המדרש", שכן, מפורש במשנה⁴ שכל חילוקי הדרגות האפשריים הם בכלל "נותני צדקה" ו"הולכי בית המדרש",

ובמילא, מוכרחני **(המדבר אתו)** לקיים את ה"שליחות" ד"דבר משנה" – לומר לך, שכל א' מ'ארבע מדות" ד"נותני צדקה" ו"הולכי בית המדרש" צריך להתעלות לדרגא נעלית יותר, כאמור, הן מי ששייך למדה התחתונה, "לא יתן ולא יתנו אחרים", "לא הולך ולא עושה", והן מי ששייך למדה העליונה, "יתן ויתנו אחרים, חסיד", "הולך ועושה, חסיד".

ומזה מובן גם שהפני' להזולת והדיבור עמו ע"ד הוספה בלימוד התורה ונתינת הצדקה אין בה משום פגיעה ח"ו בכבודו, שחושדים בו שנמצא במעמד ומצב בלתי-רצוי כו' – שכן, שליחות זו היא גם למי ש"בחזקת כשרות", עד לדרגא ד"חסיד", שגם הוא צריך להוסיף ולהעלות בקודש, כנ"ל.

והמעשה הוא העיקר⁵:

יש לעורר ולפרסם בכל מקום ומקום (החל מהפירסום האפשרי ביום השבת עצמו, והעיקר – באופן הפירסום האפשרי לאחר השבת) אודות ההוראה ב"דבר משנה" שלומדים בפרקי אבות דשבת זה – "ארבע מדות בנותני צדקה כו'", ארבע מדות בהולכי בית המדרש

מה ענינו של ג' תמוז?

מישהו יכול לטעון: אמנם שומעים ביאורים, הסברות וראיות שג' תמוז הוא יום גאולה כפי שעכשיו נתגלה למפרע – אבל הוא לא מחוייב להיות טוב יותר מכפי שהיו בשנת תרפ"ז, שאז אפילו אצל

- נשיא דורנו (עכ"פ בגלוי) היתה סברא שזהו ענין של גלות!?
- אומרים לו: מה זאת-אומרת שאתה לא מחוייב? הרי אתה שמעת אודות הגאולה, ועכשיו הנך יודע שג' תמוז הוא אתחלתא דגאולה, ובמילא, בודאי שהנך מחוייב אשר הגאולה, שהיא גם הגאולה שלך, תעורר הוספה בעבודתך כבר בג' תמוז באופן ד"כפליים לתושי"! ● משיחת ש"פ קרת, ג' תמוז ה'תשמ"ה – בלתי מוגה

הנחה: "ועד הנחות התמימים". תרגום: מערכת "יחי המלך"

א. התוועדות זו קשורה עם ג' תמוז, נוסף לזה שקשורה ליום השבת, כמובן ופשוט.

ג' תמוז הוא היום שבו יצא בעל המאסר והגאולה מבית האסורים, על מנת ליסוע לעיר מקלטו – קאסטראמא, כפי שהממשלה שפטה אותו.

בשעת מעשה ה' אז ספק האם הענין לטובה או לא; אמנם "כלפי שמיא גליא" שזה ה' לטובה ו"אתחלתא דגאולה", אבל כלפי בשר ודם ה' בזה ספק.

לאחמ"כ התברר גם למטה שהענין לטובה, כיון שזו היתה ה"אתחלתא דגאולה", שאח"כ הביאה לגאולה של י"ב-י"ג תמוז כששחררו אותו לגמרי (גם מהגלות בקאסטראמא), עד לשנה הבאה – הגאולה והיציאה מהמדינה ההיא למדינות שבהם יכול ה' להרביץ תורה ומצוות ולהפיץ את המעיינות חוצה בלי

מניעות ועיכובים.

ב. כיצד אפשר לברר האם ג' תמוז הוא ענין לטובה או לא?

הדרך לזה, כבכל ענין וענין, על-ידי שמעיינים בתורה, "אסתכל באורייתא וברא עלמא"¹, ו"תורה אור"² – התורה מאירה ונותנת לברר כל דבר ודבר.

ב"תורה אור" גופא יש לעיין במיוחד בחלק ההלכה שבתורה – כי בשאר חלקי התורה יתכנו סברות לכאן ולכאן ו"אלו ואלו דברי אלקים חיים"³, היינו, ב"תורה אור" גופא שתי הסברות הם "דברי אלקים חיים", משא"כ ההלכה נותנת בירור באופן אחד דוקא, אמת לאמיתו, ו"הוי' עמו – שהלכה כמותו בכל

(1) זח"ב קסא, רע"ב.

(2) משלי ו, כג.

(3) עירובין יג, ב ויש"נ.

(4) להעיר מהתוקף המיוחד ד"דבר משנה" – טעה

דבר משנה חוזר" (כתובות פד, ב. ויש"נ. שו"ע אדה"ז

הל' ת"ת רפ"ב) שלא שייך טעות בדבר.

(5) אבות פ"א מי"ז.

(1) קדושים יט, יח.

(2) תו"כ ופרש"י עה"פ.

(3) ראה "היום יום" ג' אד"א. ט"ו כסלו. לקו"ש חכ"א

ע' 51. ויש"נ.

מקום⁴.

ובענינו - צריכים להסתכל בהלכה ולראות מהו החילוק בין העונש דבית האסורים (היכן שבעל המאסר והגאולה ה' עד לג' תמוז) לגבי העונש דגלות (בעיר קאסטראמא), ומכך ניתן יה' ללמוד האם היציאה מבית האסורים בג' תמוז על מנת לנסוע לקאסטראמא היתה לטובה או לא.

ג. מוצאים בהלכה, שיש חומרה בזה מה שאין בזה: מצד אחד בית האסורים חמור יותר מהגלות, ולאידך גלות חמורה יותר מבית האסורים:

חומרת העונש של בית האסורים (לגבי חומרת העונש של גלות) בהלכה, יובן מכך שאחד מה"ארבעה צריכין להודות", הוא "מי שה' חבשו בבית האסורים ויצא"⁵, ואילו היוצא מגלות לא נזכר בארבעה אלו.

נוסף לזה, בית האסורים אינו עונש ע"פ תורה, ואדרבה, הוא היפך התורה [.] משא"כ גלות היא עונש ע"פ תורה, וכמ"ש לגבי "מכה נפש בשגגה"⁶ שצריך גלות לעיר מקלט.

מזה מובן, שהעונש דבית האסורים חמור יותר מהעונש דגלות - מצד זה שהוא היפך התורה⁶.

[.] וכמו-כן בנוגע למאסר דכ"ק מו"ח אדמו"ר, שהי' ענין חמור ביותר בהיותו עונש היפך התורה. כלומר, נוסף על-כך שכל

המאסר ה' בניגוד והיפך התורה ומצוותי, גם עצם העונש על זה - ענין המאסר - ה' היפך התורה.

ובענין זה העונש דבית האסורים חמור יותר מהעונש דגלות.

[.] וגם בפשוטות - בגלות לא מוגבלים כ"כ כמו בבית האסורים, אפשר להסתובב ולהיות יחד עם אנשי ביתו, לאכול ולעשות מה שרוצים (במקום זה עצמו), ואדרבה - כתוב שבערי מקלט צריך להיות "תיהי לי חיותא"⁷ ולכן "מגלין רבו עמו", משא"כ בבית האסורים מאבדים את כל העצמאות ("בעה"ב שקייט") וכו'.

לאידך גיסא, יש בהלכה חומרה בעונש הגלות שלא מובאת על בית האסורים: החינוך כתב⁸ בנוגע לעונש הגלות בערי מקלט (על "מכה נפש בשגגה") שצער הגלות "שקול כמעט כצער מיתה, שנפרד האדם מאוהביו ומארץ מולדתו ושוכן כל ימיו עם זרים" [משא"כ העונש דבית האסורים שלא מדמים אותו ל"צער מיתה"].

יוצא אם-כן, שע"פ תורה (וחלק ההלכה שבתורה) ישנן שתי סברות האם עונש המאסר חמור מגלות או הגלות חמורה מהמאסר.

ד. עפ"ז יובן מדוע בג' תמוז בשנה ההיא - כשבעל המאסר והגאולה יצא מהמאסר על-מנת גלות לעיר מקלטו קאסטראמא - ה' ספק, וספק ע"פ תורה, האם זהו ענין לטובה או להיפך:

מצד אחד היתה זו יציאה ממצב חמור למצב יותר קל, ולאידך היתה זו יציאה ממקום קל למקום חמור.

(7) מכות י, א. רמב"ם הל' רוצח ושמירת נפש רפ"ז.

(8) מצוה תי.

אפשר לשבת עוד קצת זמן על הכסאות ועבור זה יכולים לעשות עסקת חבילה ולמכור כל-כך הרבה יהודים, כן ירבו, עם כל הפרטים שבזה, שלא צריכים לחזור עליהם.

(תרגום חפשי משיחת ש"פ שלח, מבה"ח תמוז ה'תש"ל - בלתי מוגה)

אולי האסיפות הם בנוגע לכסא?

אפשר כבר לגלות את הסוד, ישנה עכשיו כבר תוכנית - בינתיים עוד לא גלוי' כדי לא לעשות רעש בארץ ישראל - שרוצים למסור את חברון, שכם ויריחו, ורוצים לעשות את העיר העתיקה למקום של כל הדתות, והשאלה היא רק כיצד להציג אותה בגלוי באופן שכל האנשים לא יתפסו מה עושים כאן. אזי נפלו על המצאה להכניס לשמה משיגים וכו', ושהמצב יחזור לקדמותו.

עד עתה היו עוד כמה עזי פנים שצעקו נגד הגזירה, אבל עכשיו הם נשתתקו, מדוע? כיון שלאחרונה התפנה כסא בממשלה, ומנהלים משא ומתן שלם כדי לתת את הכסא לאחד כזה שעד עתה צעק, בכדי להשתיקו, והוא יהי' שר או לכה"פ סגן-שר.

וכאשר הוא יצעק שלא ייצאו מהממשלה, לא יהי' לזה (לצעקתו) מקום כלל, כיון שעד עכשיו הוא אחז בדיוק הפוך (שלא להכנס לממשלה), ובאמת הוא בעצמו לא יכול להיות בטוח בכסאו, שהרי כבר ה' לעולמים שהם הבטיחו ולפועל לא נתנו.

שאלתי אותו, מדוע הוא הפסיק לצעוק? וענה, שמנהלים אסיפות שקטות. שאלתי אותו, אולי האסיפות הם בנוגע לכסא - איזה כסא לתת לו? אזי לא ענה לי מאומה, ובמילא לא יכולתי להמשיך לומר כלום.

והם חושבים שבמשך הזמן זה ירגע, ע"ד כפי שהי' בנוגע לכמה ענינים; אבל הענין שלי הוא לא להכנס לשום מחלוקת, לא עם היחיד ולא עם הציבור, מה שאני כן יכול, זה לפרסם ברבים שכל הענין ד"מיהו יהודי" בתקפו עומד, ושלא יחשבו שהמצב משתפר וכו', אלא הכל נשאר כשהי', והם לא עומדים לשנות זאת.

. . . הכל ענין אחד, היות וחסר בתוקף הדרוש לומר שיהודים נשארים יהודים ו"המבדיל בין ישראל לעמים" (ורק על-ידי גיור על-פי הלכה יכולים להצטרף לישראל), במילא חסר גם בתוקף הדרוש לומר בווישינגטון שארץ ישראל שייכת ליהודים, כיון ש"ברצונו נתנה לנו" וכו', בברית בין הבתרים עם אברהם.

ויהי רצון שהקב"ה יעזור שמישיח יבוא, וכפי שר' לוי יצחק מברדיטשוב אמר: רבונו של עולם תביא כבר את משיח מהר כיון שתיכף כבר לא יהי' לך למי להביאו... עכ"פ יהודים שומרי תורה ומצוות תמיד ישארו, ולעולם לא יתבטלו ח"ו, והחילוק יהי' רק בכמות, אבל באיכות הם תמיד ישארו.

(תרגום חפשי משיחת ש"פ מטו"מ ה'תש"ל - בלתי מוגה)

מוקדש לעילוי נשמת ינון ע"ה בן - יבלחט"א - אברהם אלעל - נפטר ביום כ"ט ניסן ה'תשס"א יד"ר שתיכף ומיד יקויים היעוד "הקיצו ורגנו שובני עפר" והוא בתוכם, בגאולה האמיתית והשלימה

את מה שמושבעים ועומדים מהר סיני לומר – לא אומרים, מזה מתפעלים, לזה – טוענים – יש זמן, אבל על מה שהממשלה אומרת, צריכים לחזור!...

תאמרו בגלוי שאתם מפלגה "מטעם", ואל תאמרו שהנכם מפלגה שענינה להגן על הדת! ג. ישנו משל על-כך שאינני רוצה לאומרו – מאחר שבכלל רציתי לפעול בזה בחשאי בכדי שלא יידעו שהעוסק בזה הוא אחד מבחוי, אבל כשראיתי שזה לא עזר הוצרכתי לצאת בגלוי, אלא שקויתי שיעשו זאת בדרכי נועם ובדרכי שלום, ועכשיו אני רואה שזה לא עוזר, וכולם מתעייפים ולא מרעישים על זה, עד שאפילו אנ"ש מתחילים להתעייף [אפילו מה שעשו עד עתה גם לא ה' מי יודע מה, אבל כעת מפסיקים בכלל לעסוק בזה – שהרי נהי' חם, ולא לכל אחד יש מזגן, וא"כ לא יכולים לתבוע שירעישו על זה] – והמשל הוא:

פעם ברוסיה, בזמן שיד ה"צאר" היתה תקיפה והיהודים חיו תחת עול כמה גזירות, התפרנסו היהודים רבים מבית-מרוח ("ארענדער"), ואותו יהודי שהי' חוכר הבית-מרוח מה"פריץ", הי' חי בדרך כלל רחוק משאר היהודים.

קרה פעם ליהודי שפרנסתו היתה מבית-המרוח – שבא אליו הפריץ אשר הי' בעה"ב של בית-המרוח, ואמר לו: אם לא תמיר את דתך ("בייטן דעם רענדל") אקח את שני ילדיך ואביאם אל הכומר – שאזי שני הילדים בודאי ימירו את דתם, ובאם הנך רוצה להחזיק את ילדיך, תמיר את הדת גם אתה.

היהודי לא יכול הי' לעמוד בניסיון, והוא הסכים אמנם להמיר את הדת, אלא שהוא חשב שיעשה זאת רק כלפי חוץ ("לפנים וועגן"), אבל באמת הוא לא יאחוז בזה.

וכך הוה משך זמן, שלכתחילה הי' זה רק כלפי חוץ, אבל בהיותו נפרד מיהודים אזי לאחמ"כ זה נהי' לא רק כלפי חוץ, עד שבמשך הזמן הם הפסיקו לגמרי להתנהג כיהודים.

הסדר אז הי' שמגינים ובעלי-דרשה נהגו להסתובב בין היהודים הנמצאים בעיירות הקטנות ולדבר בפניהם דברי מוסר, וכך גם אירע שהגיע מגיד לעיירה זו שבה חי אותו יהודי, והמגיד דיבר דברי מוסר חריפים, ובעקבות אותם דברי מוסר החליטו היהודי ואשתו שהם מוכרחים לחזור ולהיות יהודים.

אלא שהשטן התערב – וכיון שהי' זה בדיוק בחודש ניסן, אמרה האשה לבעלה: אמת אמנם שאנו צריכים לחזור ולהיות יהודים, אבל בא נמתין עוד מספר שבועות. שאל הבעל: מדוע את רוצה להמתין מס' שבועות? ענתה לו האשה: היות ותיכף מגיע חג הפסח, שבפסח יש טירחה מרובה – צריכים לאפות מצה, לא לאכול חמץ ולהכשיר את הכלים שזוהי טירחה עצומה, אזי בוא נשאר גוים עוד מספר שבועות ונחסוך את כל הטרחה הזו!...

ד. אינני מתכוון לומר זאת עליהם (על המפלגות) – אבל זהו ענין שבשביל לשבת עוד רגע על הכסאות יכולים להפקיר 13 מליון יהודים ושלש בליון גוים, להבדיל, העיקר להשאר עוד רגע על הכסאות, שהרי סוף-כל-סוף הגזירה תבטל, כיון ש"ביד חזקה אמלוח עליכם", והם לא יוכלו לישון בלילה – אם לא עכשיו זה הי' בעוד רגע, אבל זה לא יתן להם לישון, בודעם שישנה גזירה שכזו, ואזי יהיו מוכרחים לבטלה, אבל ברגע זה הם חושבים: הרי

ובפרטיות יותר:

מצד אחד היתה סברא (ע"פ תורה) שמאסר חמור מגלות, משום שבבית האסורים לא היתה לו עצמאות כלל, משא"כ קאסטראמא הוא מחוז שלם, וביכולתו להסתובב שם, להתפלל וללמוד תורה, עד כפי שהי' בפועל – שהתענינו במצב היהדות שם ובנו מקוה⁹ שענינו "וזרקתי עליכם מים טהורים וטהרתם"¹⁰ – הכנה לגאולה העתידה לבוא, ובמילא גם לגאולה מגלות זו הפרטית, שהרי כל גאולות שם חד הוא¹¹.

ולכן כאשר יוצאים מהמאסר והולכים לעיר מקלט – קאסטראמא, הרי זה ענין טוב.

לאידך גיסא, היתה סברא ע"פ תורה שעונש הגלות בקאסטראמא חמור יותר מהמאסר בבית האסורים – כי כל זמן שהי' במאסר עוד לא ניתן פסק-דין ברור (מאוה"ע) מה הי' דינו, ובמילא היתה קיימת אפשרות שישחררו אותו לגמרי. משא"כ כאשר יצא מהמאסר וגלה לקאסטראמא, הי' זה לאחרי שפסקו פס"ד ברור שעליו ללכת לגלות, ולאחר שנותנים פס"ד בפועל – קשה לשנותו, כפשטות הענין, ובפרט ש"מלכותא דארעא כעין מלכותא דרקיעא"¹².

ונמצא, שהספק בדבר (האם היציאה מבית האסורים בג' תמוז היתה לטובה או לא) הוא ספק ע"פ תורה.

ומזה גופא שהי' ספק בדבר פה למטה – מובן, שהי' ספק למעלה, ומכך נשתלשל הספק למטה.

אמנם באמת "כלפי שמיא גליא" שלפועל זה יתברר לטובה, ו"נעוץ תחלתן בסופן"¹³ – אך למעלה גופא ישנם חילוקי דרגות: ישנה דרגא נעלית בבחי' "לבא לפומא לא גליא"¹⁴ ובה אכן יודעים שבפועל ג' תמוז הוא ענין טוב, אבל ישנה דרגא תחתונה יותר שלגבי' ישנו ספק בדבר, וממנה נשתלשל הספק למטה – שאפילו אצל יהודים הי' ספק האם זהו דבר טוב.

ועד כדי כך הי' הספק – שאפילו אצל נשיא דורנו, עכ"פ בדיבורו בגלוי, לא שמעו אז שזה ענין של גאולה, ואדרבה – ענין של גלות.

ה. [. . .] במה דברים אמורים – שהי' (דרגא שבה הי') ספק פה למטה בגלוי – בשנה ההיא, אבל במשך הזמן, ועאכו"כ עכשיו, נתגלה שהיציאה מהמאסר בג' תמוז היתה ה"אתחלתא דגאולה", שאח"כ הביאה לגאולה גם מעיר מקלטו ב"ב-ל"ג תמוז, עד שבשנה הבאה יצא לגמרי ממדינה ההיא, ואזי נקבע יום זה ליום של גאולה, כפי שכותב במכתבו הידוע¹⁵ [ע"ד מה שהי' בנס חנוכה – ש"לשנה אחרת קבעום ועשאוים ימים טובים בהלל והודאה"¹⁶].

וסופו מוכיח על תחלתו – סוף הענין גילה שגם תחלת הענין בג' תמוז (שלכתחילה הי' ספק וסברא שזה ענין של ירידה) הוא יום גאולה – "אתחלתא דגאולה".

זאת-אומרת: הגאולה היא לא רק מכאן ולהבא, היינו ממזמן בירור הספק ואילך, שהרי אין בכך כל חידוש מאחר וזה כבר נתברר –

9) ראה לקו"ש ח"ד ע' 1063. חח"י ע' 226.
10) יחזקאל לו, כה. וראה יומא פה, ב – במשנה. רמב"ם הל' מקוואות בסופן.
11) ראה פרש"י ד"ה אתחלתא – מגילה יז, ב.
12) ברכות נח, א. זח"א קצז, רע"א. ח"ג פרשתנו קעו, ב.
13) ספר יצירה פ"א מ"ז.
14) זר"ח בראשית ח, א. מדרש תהלים ט, ב. וראה ג"כ זח"א רנב, א. סנהדרין צט, א (בפרש"י שם).
15) נדפס בסה"מ תרפ"ח ע' קמו ואילך. תש"ח ע' 263 ואילך. אג"ק שלו ח"ב ע' פ ואילך.
16) שבת כא, ב.

אלא הגאולה היא גם **מלמפרע**, מעיקרא.
ו. [.] מכך מובנת ההוראה לכא"ו א בעמדנו בג' תמוז:

מישהו יכול לטעון, אמת אמנם ששומעים ביאורים, הסברות וראיות שג' תמוז הוא יום גאולה כפי שעכשיו נתגלה למפרע – אבל הוא אינו חייב להיות טוב יותר מכפי שהיו בשנת תרפ"ז, שאז אפילו אצל נשיא דורנו (עכ"פ בגלוי) היתה סברא שזהו ענין של גלות?

אומרים לו: מה זאת-אומרת שאתה לא מחוייב? הרי אתה שמעת אודות הגאולה, ובמילא **עכשיו** הנך יודע שג' תמוז הוא "אתחלתא דגאולה", ואתה שמעת מה שבעל הגאולה כותב במכתבו הידוע¹⁵ (לחגיגת י"ב תמוז הראשונה) ש"לא אותי בלבד גאל הקב"ה ב"ב תמוז, כי אם גם את כל מחבבי תורתנו הקדושה, שומרי מצוה, וגם את אשר (רק) בשם ישראל יכונה" – במילא, בודאי שהנך מחוייב אשר הגאולה, שהיא גם הגאולה **שלך**, תעורר הוספה בעבודתך כבר בג' תמוז באופן ד"כפליים לתושי"17!

ויתירה מזו: לא רק שאתה מחוייב בזה, אלא כיון שישנו ציווי "מעלין בקודש"¹⁸, צריכה להיות אצלך הוספה בעבודה בכל שנה ושנה, אפילו לגבי העבודה כפי שהיתה בפעם הראשונה בשנת תרפ"ז!

וממשיך להקשות: באיזה פרט בעבודתו צריך הוא להעלות בקודש, הרי ישנם תרי"ג מצוות?

והרי באיזו מצוה שרק יתחיל – יבוא מיד ה"קלוגינקער" בריצה ויטען: מי אתה "יא-טיביע-דאם" שתוכל למדוד באיזו מצוה

(17) איוב יא, ו.

(18) ברכות כח, א. ושי"ג זח"ג קסב, רע"ב.

מהתרי"ג מצות להעלות בקודש, כאשר התורה אומרת¹⁹ "לא תהא יושב ומשקל במצוותי של תורה" אלא "קלה שבקלה" ו"חמורה שבחמורה" הם שוות; בכל מצוה שרק יתפוס – יטען ה"קלוגינקער": הרי ישנם עוד תרי"ב מצוות! ומה יוצא מזה בפועל – שהוא לא עושה כלום, הוא לא מעלה בקודש כלל אפ"ל במצוה אחת!

אומרים לו: אין צורך לטרוח ולחפש באיזו מצוה להעלות בקודש – כיון שבעל הגאולה כבר הודיע, שהשליחות של דורנו זה היא לעסוק **בהפצת המעיינות חוצה!**

במילא יש לו מיד את ההוראה מג' תמוז, שעליו לעשות את העבודה ביתר שאת וביתר עוז, באופן ד"מעלין בקודש", בהפצת המעיינות חוצה בתור חלק מהפצת היהדות, או להיפך: הפצת היהדות בתור חלק מהפצת המעיינות חוצה.

וכמדובר כמ"פ²⁰ הדיוק בכל ג' הלשונות "פוצו מעינותיך חוצה": עליו להביא את המעיינות עצמם, באופן **דיפוצו**, ובחוצה ממש, עד שפועל מהחוצה שיהי' דירה לו ית' בתחתונים.

והיות שתובעים ממנו עבודה זו, ו"איני מבקש כו' אלא לפי כחן"²¹, בודאי שיש לו את הכחות לפעול זאת בשמחה ובטוב לבב, בשמחה אמיתית ובטוב לבב אמיתי,

שהרי הקב"ה מברך אותו בבני חיי ומזוני רויח, ויכולם – רויחי. ■

(19) תנחומא עקב ב. דב"ר פ"ו, ב. יל"ש יתרו רמז חצר. משלי רמז תתקלז.

(20) ראה לקו"ש ח"ד ע' 1119 ואילך ובהערות. וראה סה"ש תנשא ח"ב ע' 691 ואילך (שיחת ג' תמוז).

(21) במד"ב פ"ב, ג. תנחומא נשא יא.

אבל אם לרופא לא נוגע שיקראו לו "אדם טוב", לא מפריע לו שיקראו לו "אכזר" ושיאמרו עליו שהוא נותן לחולה תרופה שהחולה אינו חפץ בה, אלא לרופא נוגע מצבו הבריאותי של החולה – הוא יתן לו את התרופה החריפה, אע"פ שיקראו לו "אכזר".

וכך גם בנוגע לענינו: טוענים שצריך להעלות את ה"מורל" (של תושבי א"י) – אזי אם מדובר באחד שנוגע לו שיקראו לו "אדם טוב", הוא נותן לחולה מה שהוא רוצה: אם יש לו חום הוא נותן לו קרח, שהרי הוא רוצה להתקרר וכו' – אבל הוא איננו חושב על **בריאותו** של החולה!

(משיחת ש"פ בחזקוטי, מבה"ח סיון ה'תש"ל - בלתי מוגה)

"יהרג ואל יפרוש"

א. צריכים לדעת שהענין של מפלגה בכלל הוא (כפי שאומר בפרשת השבוע) "ארץ אוכלת יושבי", כיון שמפלגה אוכלת את האדם, מאחר שהוא חושב רק אודות המפלגה.

אחד כזה שמלכתחילה אינו בן-אדם, הרי אצלו המצב בדיוק להיפך: הוא אוכל את המפלגה; כפי שרואים בזה גופא שבשביל להשאר "מנהיג" הוא עושה כאלו ענינים ש"הורגים" את שמה הטוב של המפלגה, מהרס ומחריב את שם המפלגה, והכל כדי שיקרא "מנהיג" וישאר ראש המפלגה (אמנם ראש למפלגה שיש לה כזה "שם", אבל עכ"פ הוא **הראש** של המפלגה).

כל זה מדובר באחד שאיננו בן-אדם, אשר בשביל פניות אישיות הוא "אוכל" את המפלגה; אבל "הכשרים שבהם" המפלגה אוכלת אותם, כפי שרואים שעבור עניני המפלגה הוא יוצא מגדרו ("אויס מענטש"), ומוכן בשביל זה אפ"ל ל"יהרג ואל יפרוש", הוא אוחר ב"כסא" ובמצואות של המפלגה, ויוצא לגמרי מהגדדים, עד שלשם כך מפקירים שלש עשרה מליון יהודים*!

ב. ולזה ניתוסף עוד ענין: ברוסיא ידעו שישנם רבנים אמיתיים וישנם כאלו שנקראו "קאזאנער רבינער", שפירושו: "רבנים מטעם", כלומר מטעם הממשלה, וזהו ציווי הממשלה.

כך גם בנדון-דידן: ישנן מפלגות שאינן "מטעם", ואינן אומרות רק מה שהממשלה רוצה (ע"ד שישנה מפלגה נגד החזרת שטחים, שהיא אינה "מטעם", שלכן שיטתה היא לא כרצון הממשלה), וישנן גם מפלגות "מטעם", כלומר, שהן אמנם מפלגות המייצגות את הדת, אבל הם מטעם הממשלה, ומוכרחים לומר הכל כרצון הממשלה.

ולכאורה, אם הנכם מפלגה "מטעם", תאמרו בגלוי שאתם לא מפלגה כדי להגן על הדת, אלא הנכם מפלגה "מטעם", ללא כל דעה עצמאית! ואזי אחת ולתמיד יידעו שאין מה לעשות אתכם, ושאתם רק מוסרים דברים כהווייתן, כלומר, מה שהממשלה מצוה עליכם לומר, ויוכלו מלכתחילה לדבר עם אלו שמצוים עליכם.

* בקשר לזה שהכירו בגיור רפורמי בחוץ לארץ. וראה בארוכה אודות זה ביחי המלך" שי ע' 13 ואילך.

מוכנים לוותר על הכל העיקר לא לרדת מה"כסא"

לפני מס' חודשים הכריזו שאם לא יתקנו את חוק "מיהו יהודי" הם יצאו מהממשלה (זאת כמובן בתנאי שיכניסו אותם בכלל...), ולמרות זאת לאחרונה ממש הם שינו את דעתם, באמרם שאכן היתה הצבעה והרוב החליט שאסור להכנס לממשלה, אך הכריזו שכל ההצבעה היתה רק על הענין וכו', ובנוגע ל**פועל** הוא בפירוש ישאר לשבת על כסאו!

השאלה היא אם בכלל יתנו להם "כסא" בממשלה, הדבר תלוי אם יש להם עדיין מה "למכור", כי הרי כבר לא נשאר להם כלום מה למכור: את התורה הם כבר מכרו (כמדובר כמ"פ בנוגע לענין הרבנות), את קיום עם ישראל גם כבר מכרו (כמדובר בנוגע ל"מיהו יהודי"), הדבר היחיד שנותר זה הקב"ה, ואכן לאחרונה הם נושאים ונותנים גם בנוגע לזה! ואין כאן המקום לדבר על כך.

ובכלל כבר אפשר להבין איזה כבוד רוחשים לאותם 4-5 אנשים, כשיודעים שהם מוכנים לוותר על הכל העיקר לא לרדת מה"כסא", ש"סהדי שקרי אאוגריהו אזלי". (תרגום חפשי של קטעים משיחת ש"פ ויקרא, פ' זכור ה'תשל"ג - בלתי מוגה)

איך אפשר לצאת מהממשלה בשעת חרום כזו?

שאלתי אצל רב אחד – מדוע הוא שותק? ואמר לי שבין כה לא יצייתו לדבריו, וכיון שכך מדוע עליו להתקוטט עם כולם? שאלתי אותו: מנין אתה יודע שלא יצייתו לך, ואפי' אם אכן לא יצייתו אבל לכל-הפחות תאמר שזהו ההיפך מתורת משה ושאין לזה שום יסוד, ואזי יידעו לפחות שזהו ההיפך התורה!

לאחמ"כ הוא אומר לי: כיצד ניתן לתבוע בזמן כזה שייצאו מהממשלה, הרי זו שעת הדחק, שעת חירום, ואיך אפשר להתערב בזמן שכזה?

עניתי לו (כמדובר בל"ג בעומר), שכאשר ישנו חולה הזקוק לתרופה חריפה ("א שארפע רפואה"), יכול מישוהו לשאול (את הרופא): כיצד הנך נותן לחולה כזו תרופה חריפה, איך אתה נותן לו את האנטיביוטיקה הרי זה דבר מר – זה מלוח או עם פפריקה, וזה מפריע ומציק והחולה הרי לא חפץ בזה, וא"כ איך אתה יכול לתת לו זאת? אתה אזכרי!

ואזי, אם לרופא חשוב שיקראו לו "אדם טוב" ("א פיינער מענטש") ו"אוהב ישראל" – הוא לא יתן לו את התרופה, אלא הוא יתן לו תרופה "קלה" יותר ("א לייכטע רפואה"). ומה שזה יזיק לחולה – זה לא נוגע לו, העיקר הוא הרי שיקראו לו "אדם טוב"...

הוא בחיים ממש כאן למטה מעשרה טפחים!

הקטע שלפנינו נעתק מלה במלה מתוך סרט ההקלטה של התוועדות י"ב תמוז ה'תשמ"ה ותורגם ללשון הקודש ע"י מערכת "יחי המלך"*

. . רחמנא ליצלן לומר שהי' נשיא בעבר, אלא "הוא בחיים" מכיון ש"זרעו בחיים"¹, כאשר ישנם חסידים שלומדים את החסידות שלו ועוסקים – ממלאים את תקנותיו, אזי הוא בחיים ממש כאן למטה מעשרה טפחים!

נשאלת השאלה שאחרים שואלים, כפי שהגמ'¹ מבהירה זאת כבר ואומרת: "וכי בכדי חנטו חנטייא וכו'?" הרי היתה לוי' ו"חנטו חנטייא" וכו'?

הגמ' יודעת זאת וכותבת את-זה, והמסקנא היא שיש לדעת ש"הוא בחיים", וכל זמן ש"זרעו בחיים" – שזה הרי יהי' עד ביאת משיח, וגם לאחר ביאת משיח ילמדו הרי את החסידות שלו, ויקיים "הקיצו ורננו שוכני עפר"² והורנו מדרכיו ונלכה באורחותיו נס"ו, אע"פ שהיה' אז גם לימוד התורה, תורה חדשה מפי משיח צדקנו – ביחד עם זה כל חסיד ילך עם הרבי שלו, וכולנו, כאו"א מאיתנו, נלך עם הרבי שלנו עם נשיא דורנו.

ובאופן שכבר עכשיו "הוא בחיים", ומעולם לא הי' הענין שיכולים לשאול ושואלים "וכי בכדי חנטו חנטייא" ואמרו קדיש וכו' וכיו"ב, אזי הגמ' ידעה זאת והגמ' הביאה את-זה ופסקה שידעו ש"הוא בחיים" ו"זרעו בחיים" עם כל הענינים השייכים לזה.

יעקב נאום ה' ואל תחת ישראל כי הנני מושיעך מרחוק ואת זרעך מארץ שבים, מקיש הוא לזרעו, מה זרעו בחיים אף הוא בחיים". וכן בפרש"י שם: "ויחי יעקב", "חי הוא לעולם".
(2) ישעי' כו, יט.

(* ההדגשות הם במקומות שבהם הגביה כ"ק אד"ש מה"מ את קולו הק'. הקטע האחרון בא באותיות גדולות מהרגיל לצורך הדגשתו.
1) תענית ה, ב: "יעקב אבינו לא מת . . וכי בכדי ספרו ספדניא וחנטו חנטייא וקברו קברייא . . מקרא אני דורש, שנאמר (ירמ' ל, יו"ד) ואתה על תירא עבדי

מה עונה יהודי כששואלים: הרי "ספדו ספדנייא"?

תרגום חפשי ללשון הקודש - בעריכת מערכת "יחי המלך"*

הגמרא אומרת** ש"יעקב אבינו לא מת", ומסבירה מדוע - כיון ש"מה זרעו בחיים אף הוא בחיים".

במשך כל הדורות אין אף נקודה בזמן ונקודה במקום שהי' בה הפסק ב"זרעו בחיים", רחמנא-ליצלן, שאזי יעקב אינו חי - רחמנא ליצלן, הי' לא תהי'!

התורה אומרת שההוכחה היחידה לכך ש"הוא בחיים" היא מתי ש"זרעו בחיים", ש"זרעו" הכוונה לכל יהודי - אנשים נשים וטף, שהם כולם זרעו של יעקב.

. וכאשר שואלים יהודי: כיצד אתה יכול לומר ש"יעקב אבינו לא מת", הרי "ספדו ספדנייא וחנטו חנטייא" עם כל שאר העניינים?

עונה הוא: "אנא קרא קדריש!" אינני יודע משום "קונצים" ופוליטיקות ("קיינע קונצן און קיינע פאליטיק").

ועל מה שמקשים - הרי היו כל העניינים הנ"ל? עונה הוא: אינני יודע משום ספדנים ושום קברנים - "אנא קרא קדריש", ללא שום פלפולים, אני יודע רק מה שכתוב בתורה: "מה זרעו בחיים אף הוא בחיים".

(תרגום חפשי משיחת ש"פ ויחי, י"ב טבת ה'תנשא - בלתי מוגה)

(* ע"פ רשימה פרטית של כמה מהתמימים שי"ל תנש"א ח"א ע' 225.
על-ידי "קבוצת תלמידי בית המדרש אהלי תורה" (** ראה ע' 1 שבעמוד הקודם.
ברוקלין נ.י. ה'תנשא. עוד משיחה זו ראה בסה"ש

הוא פסק על עצמו

וי"ל, דע"י שמביא בהמאמר מ"ש במדרש שמרדכי בדורו הי' שקול כמשה בדורו, עי"ז פסק בעל המאמר את הדין על עצמו¹⁶, שהוא הרעיא מהימנא (בגילוי) של כל אנשי הדור.

(מקונטרס פורים קטן - תשנ"ב)

(16) ע"ד הפירוש בלשון המשנה (אבות רפ"ג) "דין וחשבון" (דין ואח"כ חשבון) - ע"פ דברי המשנה (שם מט"ז) ש"נפרעין ממנו מדעתו ושלא מדעתו", שלאחרי שהאדם פוסק מדעתו דינו של חבירו, פוסק דין לעצמו שלא מדעתו, כיון שעי"פ "דין" זה עושים "חשבון" בנוגע למצבו הוא (ראה לקו"ש ח"ו ע' 283. וש"נ).

הוא חי!

הקטע שלפנינו נעתק מלה במלה מתוך סרט ההקלטה של התוועדות ט"ו תמוז ה'תשמ"ה, ותורגם ללשון הקודש ע"י מערכת "יחי המלך"*

. . [הספרים] צריכים לחזור לבית אגודת חסידי חב"ד, לאותה קומה - לאותו חדר ולכל הקומה היכן ש[כ"ק מו"ח אדמו"ר הוא] הבעל הבית עד עכשיו, ולא היתה שום ירושה וחלוקה כלל; כדי שתהי' חלוקה או ירושה צריכים להתאסף בית דין, והב"ד צריכים לאמוד ולחלק, ויש לעשות זאת בהסכם כל היורשים - כל עניינים אלו לא היו עד היום הזה, ובעזר ה' גם בעתיד לא יהיו

- מכיון שהוא חי!!

(* התיבות שבאו בסוגריים מרובעות הם הוספות המו"ל להבנת המדובר. כשאמר כ"ק אד"ש מה"מ את השורה האחרונה בקטע ("ווארום הוא חי") הגביה את קולו הק' במאוד.

"נשמתו בי"!

לאחר הסתלקות כ"ק אדנ"ע אמר פעם כ"ק מו"ח אדמו"ר שאינו אומר אודות אביו "נשמתו עדן", שכן, לשם מה לומר "נשמתו עדן" כשנקל וטוב יותר לומר "נשמתו בי".

(וסיים כ"ק אדמו"ר שליט"א:) כך גם על הרבי - אינני אומר "נשמתו עדן", אלא "נשמתו

בי"!

(משיחת חג הפורים ה'תשי"א - בלתי מוגה)

"רגלים" ו"ידיים" בעולם דלמטה

ובימינו אלו: מכיון שנשיא דורנו, כ"ק מו"ח אדמו"ר, נמצא ב"עולם האמת" - זקוק הוא שגם בעולם דלמטה יהיו לו "רגלים" ו"ידיים" וכל שאר האברים, שיעסקו בהפצת תורתו עד למעשה בפועל. וכדי שכל זה יהי' בהצלחה - צריך הדבר להעשות באופן מאורגן, ולכן, ישנו אחד, אשר "עבד לעם הזה נתתיך", שתפקידו לארגן פעולות אלו.

(משיחת י"א ניסן ה'תשמ"ה - בלתי מוגה)

מדור זה מוקדש לעילוי נשמת האשה מרת רוזה בת ר' יצחק מאיר ע"ה מיידנצ'יק

נלב"ע ביום ו', ערב שבת קודש פ' ויגש - אחר הצות היום - ה'תשס"ב

יה"ר שיקיים היעוד "הקיצו ורגנו שוכני עפר" והיא בתוכם, בגאולה האמיתית והשלימה תיכף ומיד ממ"ש